

Den 11. august 2003 afgav jeg en endelig rapport vedrørende min inspektion den 6. marts 2002 af Arresthuset i Tønder. I rapporten anmodede jeg om oplysninger mv. om nærmere angivne forhold.

Jeg modtog i den anledning en udtalelse af 11. november 2003 fra Direktoratet for Kriminalforsorgen med bilag, herunder en udtalelse af 16. september 2003 fra Arresthuset i Tønder. Direktoratet gengiver og kommenterer i direktoratets udtalelse det som arresthuset har anført.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad punkt 2.2. Cellerne

Jeg bad arresthuset om at oplyse om de indsatte kan få opsat gardiner hvis de ønsker det/har et særligt behov for det – f.eks. fordi de (under arbejde i cellerne) generes af sollys.

Arresthuset har oplyst at indsatte der har et særligt behov herfor, kan få opsat gardiner eller anden afskærmning i cellevinduet. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg anmodede arresthuset om at oplyse om arresthuset havde lukket hullerne i dørene ind til cellerne forsvarligt. I benægtende fald henstillede jeg til arresthuset at det skete nu, og bad om underretning når det var sket.

Arresthuset har oplyst at hullerne i celledørene nu er forsvarligt lukkede og ikke længere synlige, idet der er monteret en dækplade i hele dørfyldningens bredde. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Jeg bad arresthuset om at oplyse om udskiftningen af møblementet nu var tilendebragt.

Arresthuset har oplyst at fornyelsen af møblementet på cellerne stort set er tilendebragt, idet der kun mangler nye borde på to celler. Hele fornyelsen vil være gennemført inden udgangen af 2003. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 2.3.2. Gårdtursareal

Hvis endevæggen i gårdtursarealet ikke var blevet pudset, henstillede jeg til arresthuset at overveje en sådan pudning og meddele mig resultatet af disse overvejelser.

Jeg anmodede endvidere arresthuset om at oplyse om det havde været overvejet at udsmykke gårdtursarealet.

Arresthuset har oplyst at væggen endnu ikke er blevet pudset. Arresthuset har endvidere i arresthusets udtalelse og under en telefonsamtale med direktoratet den 6. november

2003 oplyst at arresthuset havde planer om at iværksætte et projekt med deltagelse af elever fra en designskole som sammen med indsatte i arresthuset skulle reparere og udsmykke væggen. Arresthuset havde forsøgt at aftale dette projekt med en skole i arresthusets nærhed, men kunne ikke få et samarbejde i gang. Herefter forsøgte arresthuset at få et samarbejde med Designskolen i Kolding, men skolens ledelse kunne ikke skema-lægge projektet hvilket betød at arbejdet skulle udføres i de studerendes fritid. Samarbejdet med designskolen måtte desværre opgives. Det er nu planen at væggen pudses op i foråret 2004, og at gårdtursarealerne herefter – formentlig i august/september 2004 – udsmykkes af to fængselsfunktionærer der er uddannede malere. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 2.3.5. Toilet og bad

Jeg bad arresthuset om at oplyse om eventuelle planer for udbedring af de vand-/fugtskader som blev konstateret under inspektionen, og om udskiftning af en rude som var itu.

Arresthuset har oplyst at ruden i badeværelset på anden sal er udskiftet, og at vandskaderne er forsøgt repareret med et nogenlunde resultat. Det er dog muligt at der vil opstå nye vandskader, idet meget taler for en total udskiftning af faldstammen ned gennem etagerne. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 2.3.7. Bibliotek

Jeg anmodede om oplysning om hvorvidt arresthuset nu havde adgang til internettet. Jeg bad tillige arresthuset om at undersøge om det er muligt at få et bogkatalog, eller om det nu kun findes elektronisk, og at underrette mig om resultatet af denne undersøgelse. Hvis det er muligt at få et katalog, henstillede jeg til arresthuset at skaffe et sådant katalog og underrette mig når det var sket.

Arresthuset har oplyst at det ikke er muligt at få et bogkatalog, og at arresthuset endnu ikke har adgang til internettet. Arresthuset håber at få internetadgang i 2004.

Direktoratet har oplyst at det – med forbehold for udmøntningen af de igangværende drøftelser om en flerårsaftale for kriminalforsorgen – forventes at der kan gives internetadgang til arresthusene i første halvdel af 2004. Direktoratet har i øvrigt henholdt sig til det af arresthuset oplyste. (Drøftelserne om flerårsaftalen er nu tilendebragt).

Jeg har noteret mig det oplyste. Når arresthuset har fået internetadgang, går jeg ud fra at arresthuset med jævne mellemrum vil udprinte en liste over bøger fra bibliotekets hjemmesider. Jeg henviser til direktoratets udtalelse i sagen vedrørende min inspektion af Statsfængslet ved Nr. Snede. Direktoratet anførte i denne udtalelse at bogkataloger ”bør forefindes på alle biblioteker, således at også indsatte som ikke ved hvad de kunne tænke sig at læse, kan blive inspireret af bogkataloget og dermed gøre øget brug af biblioteket”. Direktoratet oplyste samtidig at det i tilfælde hvor bogkataloger eller lignende (alene) findes på bibliotekets hjemmeside, vil være tilstrækkeligt at der med jævne mellemrum udprintes et bogkatalog til brug på institutionens bibliotek. Indtil arresthuset får internetadgang, går jeg ud fra at arresthuset via biblioteket vil søge at fremskaffe et sådant katalog.

Ad punkt 2.3.8. Vaskefaciliteter

Jeg henstillede til arresthuset at ændre det anførte i husordenen om at (gangmandens) vask af indsatte tøj sker på de indsatte eget ansvar. Jeg bad om underretning om hvad der skete i anledning af min henstilling.

Arresthuset har oplyst at husordenen er blevet ændret på dette punkt, og arresthuset har vedlagt kopi/udskrift af den reviderede husorden hvor det anførte om vask på eget ansvar er slettet. Arresthuset har tillige vedlagt en oversigt over ændringer i husordenen som senest er rettet den 17. juli 2003.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad punkt 2.3.9. Værksted

Jeg anmodede om oplysning om resultatet af arresthusets overvejelser om at indrette et (ikke sikret) lagerrum som (yderligere et) værksted.

Arresthuset har oplyst at lagerrummet nu er indrettet som værksted hvor der beskæftiges to indsatte.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 2.3.11. Personalefaciliteter

Under besigtigelsen af arresthuset blev arresthusets alarm aktiveret flere gange. Det blev oplyst at alarmsystemet endnu ikke var driftsikkert, og at personalet f.eks. var nødsaget til at afbryde alarmerne under stormvejr. Jeg anmodede om oplysning om hvorvidt der stadig var problemer med alarmsystemet.

Arresthuset har oplyst at der stadig er problemer med fejlarmer, selv om en række justeringer har forbedret systemet en del. Alarmsystemet, eller dele af det, må stadig afbrydes ved meget dårligt vejr.

Direktoratet har oplyst at direktoratet ikke tidligere har hørt om problemet med alarmsystemet, men har bedt arresthuset om en beskrivelse af dels de uprovokerede alarmer, dels hvad arresthuset har foretaget sig for at nedbringe antallet af uprovokerede alarmer.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 3.1. Arbejde

Jeg anmodede om oplysning om hvorvidt arresthuset havde fået det under inspektionen nævnte arbejde med affedtning af plastiklameller mv., og hvad der videre var sket med hensyn til planerne om etablering af en hjemmeside.

Arresthuset har oplyst at arresthuset har fået ordren om affedtning af plastiklameller og i den forløbne tid har fået yderligere tre faste opgaver fra andre arbejdsgivere. Der er ikke sket nyt med hensyn til planerne om etablering af en hjemmeside da arresthuset venter på at få internet. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Under den afsluttende samtale nævnte jeg at arresthusets største problem (på daværende tidspunkt) var mangel på arbejdstilbud til de indsatte. Jeg tilkendegav at der dog var tale om en ekstraordinær situation som følge af lukningen af arresthuset i en periode kort tid før inspektionen. I min endelige rapport vedrørende inspektionen bad jeg arresthuset om at oplyse hvordan arbejdssituationen nu var i arresthuset.

Arresthuset har oplyst at arbejdssituationen ikke er væsentligt forbedret. Arresthuset har fået nye opgaver, men den opgave som arresthuset udførte for FA Sandella, har virksomheden hjemtaget for at beskæftige ledig personalekapacitet på virksomheden idet firmaet er ramt af svigtende ordretilgang.

Direktoratet har henholdt sig hertil og har supplerende oplyst at arresthuset ifølge regionsværkmesteren i september har fået tre nye opgaver fra firmaet Sønderborg Plast. Det forventes at der vil være muligheder for at få yderligere opgaver derfra. Den seneste prognose for beskæftigelsen af de indsatte viser en klar fremgang således at der er håb om at den nedgang i arbejdsopgaver som sås i forbindelse med lukningen af arresthuset, vil kunne vendes.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 3.2. Fritid

Jeg orienterede arresthuset om direktoratets behandling af spørgsmålet om de indsattes adgang til PlayStation i hvilken forbindelse direktoratet havde anført at der efter direktoratets vurdering ikke er noget til hinder for at fængsler og arresthuse etablerer en lejeordning hvorefter de indsatte kan leje rene udgaver af PlayStation 2. Jeg anmodede arresthuset om at oplyse om arresthuset på denne baggrund ville overveje at anskaffe et antal PlayStations til udlån/udleje til de indsatte.

Arresthuset har oplyst at arresthuset har indrettet et lokale hvor indsatte på skift har gratis adgang til parvis at spille PlayStation i fritiden. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste. Jeg beder arresthuset om at oplyse hvad det er for et lokale som er indrettet hertil.

Ad punkt 3.3. Fællesskab

Jeg bad direktoratet om at underrette mig om direktoratets godkendelse af Arresthuset i Tønders retningslinjer for fællesskab når direktoratet havde foretaget den samlede gennemgang af alle arresthusenes retningslinjer for fællesskab. Jeg bad endvidere om kopi af de endelige retningslinjer for Arresthuset i Tønder.

Direktoratet har henvist til direktoratets skrivelse af 7. november 2003 i en anden sag. Direktoratet har heri oplyst at direktoratet snarest forventer at kunne påbegynde sagsforløbet vedrørende direktoratets individuelle tilbagemelding til de enkelte arresthuse, og at direktoratet løbende vil orientere mig når de enkelte arresthuses fællesskabsregler godkendes.

Jeg afventer således fortsat svar vedrørende dette spørgsmål.

Ad punkt 3.4. Sammenfatning vedrørende arbejde, fritid og fællesskab.

I brev af 12. april 2002 oplyste arresthuset at arresthuset kort efter inspektionen monterede en basketballkurv til softball i gårdtursarealet og samtidig indkøbte soft bowling og et velcroboldspil. Arresthuset oplyste at det på daværende tidspunkt ikke var muligt at

benytte de nye aktiviteter i arbejdstiden (som kompensation i forbindelse med at der ikke er arbejde at tilbyde de indsatte).

Jeg anmodede arresthuset om at oplyse hvorfor det ikke var muligt at benytte aktiviteterne i arbejdstiden. Jeg anmodede tillige arresthuset om at oplyse om der på anden måde var sket kompensation for manglende arbejde. Endelig bad jeg arresthuset om at oplyse om aktiviteterne efterfølgende er blevet benyttet i arbejdstiden som følge af at der ikke har været tilstrækkelige arbejdsopgaver til de indsatte.

Arresthuset har oplyst at de indkøbte spil stort set kun er blevet brugt efter arbejdstid idet det ikke har været muligt at frigøre personale i de indsattes arbejdstid. Arresthuset har forsøgt at lade indsatte der ikke havde arbejde, spille soft bowling på gangene i arbejdstiden. Forsøget måtte opgives fordi det ikke var muligt at frigøre personale. Desuden klagede de indsatte der var i arbejde, idet de ikke ville arbejde for et mindre tillæg mens deres medindsatte kunne få dusør for at spille bold. Arresthuset har ikke efterfølgende gjort andre tiltag som kompensation for manglende arbejde i arbejdstiden, men arresthuset har uden for arbejdstiden som kompensation for det manglende arbejde givet forlænget gårdtur og forlænget etagefællesskab når der har været mulighed for det.

Direktoratet har udtalt at direktoratet ingen bemærkninger har hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste om at forsøget med soft bowling på gangene først og fremmest måtte opgives på grund af manglende muligheder for at frigøre personale. Jeg beder arresthuset om at oplyse om det af samme grund ikke er muligt at lade de indsatte der ikke kan tilbydes arbejde, have cellefællesskab i arbejdstiden, benytte fritidsfaciliteterne (kondirummet og/eller det lokale hvori der nu er opstillet PlayStation) eller afvikle ekstra gårdtur i arbejdstiden. Jeg bemærker i den forbindelse at det efter min opfattelse er vigtigt at kompensere for manglende beskæftigelse. Jeg henviser desuden til at indsatte som ønsker beskæftigelse, men som ikke kan tilbydes dette, efter det oplyste under inspektionen normalt er låst inde på cellerne i længere tid ad gangen i løbet af dagen, jf. pkt. 3.1.

For så vidt angår utilfredsheden hos de indsatte som er i arbejde, henviser jeg til nedenfor.

I sagen vedrørende min inspektion af Arresthuset i Hillerød har direktoratet anført følgende:

” ...

Direktoratet finder det videre væsentligt at sikre, at så mange forskellige indsatte som muligt kan få adgang til beskæftigelse i arresthusets værksted. Direktoratet har på denne baggrund anmodet arrestinspektøren om at overveje, om det for eksempel gennem indførelse af rotationsordninger eller lignende blandt de indsatte vil være muligt at tilsikre, at dette mål kan tilgodeses.

...”

(Der er endnu ikke taget endelig stilling til dette spørgsmål i sagen).

En sådan rotationsordning blandt de indsatte i arresthusene er tillige foreslået i den betænkning som beskæftigelsesudvalget afgav i oktober 2002. Jeg henviser til betænkningens s. 29 og 82.

De nævnte rotationsordninger tager sigte på at så mange indsatte som muligt får beskæftigelse uden for cellen, f.eks. således at halvdelen af arbejdsdagen tilbringes på værksted, mens der i den resterende tid arbejdes i cellen, jf. betænkningens s. 82.

Ud fra samme principper kan det efter min opfattelse overvejes at fordele det arbejde der er i arresthuset, mellem de indsatte. Jeg beder arresthuset om at overveje mulighederne for en sådan fordeling af arbejdet og beder endvidere om underretning om resultatet af disse overvejelser. Det bemærkes at jeg er opmærksom på at de indsatte i arresthusene, herunder afsonerne, ikke har beskæftigelsespligt.

Ad punkt 3.5. Undervisning

Fra en inspektion som jeg foretog af Arresthuset i Næstved den 24. september 2002, er jeg bekendt med at direktoratet i januar/februar 2002 iværksatte en evaluering af undervisningen i samtlige arresthuse. Jeg bad om at blive underrettet om resultatet af denne evaluering for så vidt angår Arresthuset i Tønder.

Direktoratet har oplyst at direktoratet i januar 2002 foretog evaluering af undervisningen og undervisningsforholdene i arresthuset. De otte ugentlige timer udnyttes fuldt ud med maks. to elever pr. gang på grund af undervisningslokalets størrelse. Der er adgang til pc-støttet undervisning. Den tilknyttede timelærer er ansat som fængselslærer ved Statsfængslet Renbæk. Direktoratet anser undervisningen og undervisningsforholdene for tilfredsstillende.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 4. Lægebetjening mv.

Jeg henstillede til arresthuset at fjerne nøglen i det skab i lægeværelset hvori lægejournalerne vedrørende de indsatte opbevares, og at opbevare nøglen et andet sted hvortil kun de ansatte der fungerer som lægens medhjælp, har adgang. Jeg bad arresthuset om at meddele mig hvad der skete i anledning af min henstilling.

Jeg bad endvidere arresthuset om at oplyse om der er udfærdiget skriftlige retningslinjer fra lægen om journaladgangen. I benægtende fald henstillede jeg til arresthuset at foranledige at lægen udfærdigede sådanne retningslinjer, og at underrette mig når det var sket.

Arresthuset har oplyst at nøglen til journalskabet nu opbevares på personalets kontor hvor der ikke befinder sig ”andet” personale medmindre det tjenstgørende personale er til stede. Direktoratet har henholdt sig hertil. Arresthuset har vedlagt kopi af skriftlige retningslinjer som arresthuslægen i anledning af henstillingen har udfærdiget. Lægen har heri anført at kun tjenstgørende personale har adgang til journalerne.

Jeg tager til efterretning at nøglen nu opbevares på personalekontoret, og at der nu er udfærdiget skriftlige retningslinjer for journaladgangen.

Ad punkt 6.2. Købmand

Det fremgik af husordenen at der kan indkøbes lynlotto og lyntips, men at eventuelle gevinster ikke afhentes af personalet. Jeg bad arresthuset om at oplyse hvordan de indsatte så får afhentet gevinster.

Arresthuset har oplyst at personalet afhenter gevinster. Forinden tages der fotokopi af kuponerne så sammenblanding ikke finder sted.

Direktoratet har henholdt sig til arresthusets oplysninger.

Jeg har noteret mig det oplyste – og at husordenen er ændret idet det nu fremgår at personalet afhenter gevinster.

Ad punkt 6.4. Køkkenfaciliteter/køleskab

Arresthuset har et mindre køkken som på tidspunktet for inspektionen var klar til brug. Køkkenets anvendelse skulle drøftes i samarbejdsudvalget.

Jeg anmodede om oplysning om udfaldet af drøftelserne i samarbejdsudvalget. Idet jeg gik ud fra at køkkenet var taget i brug af de indsatte, bad jeg endvidere om oplysning om hvornår det var sket. Jeg bad desuden arresthuset om at oplyse hvornår de indsatte har mulighed for at benytte køkkenet, hvad de må lave af mad mv., samt om de erfaringer som arresthuset indtil nu har haft med ordningen.

Arresthuset har oplyst at arresthuset har været plaget af hærværk bl.a. på kondirum og spillerum i de sidste halvandet år, og at det derfor er meddelt de indsatte at køkkenet først vil blive taget i brug når ødelæggelserne af lokaler, møbler og udstyr ophører. Beslutningen er drøftet med de indsattes talsmand.

Køkkenet har dog været i brug i forbindelse med grillaftener hvor de indsatte har lavet salater og marineret kød som skulle grilles udendørs på gårdtursarealet. Sådanne grillaftener arrangeres tre-fire gange hver sommer.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Da det tidligere havde været muligt for de indsatte at grille sammen om sommeren, bad jeg arresthuset om at oplyse hvorfor denne mulighed ikke længere var til stede.

Arresthuset har oplyst at de indsatte fortsat har mulighed for at grille sammen idet arresthuset har holdt grillaftener hver sommer siden 1998 (tre-fire gange hver sommer, jf. ovenfor). Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg anmodede endvidere arresthuset om at oplyse hvorvidt de indsatte (nu) kunne benytte køleskabet i køkkenet til private kølevarer, og om der i givet fald var tilstrækkelig

plads i dette køleskab. I benægtende fald bad jeg arresthuset om at overveje at indkøbe et fælles køleskab til brug for de indsatte og meddele mig resultatet heraf.

Arresthuset har oplyst at arresthuset i sommeren 2002 indsatte køleskab på samtlige celler. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 6.5. Besøg og telefonsamtaler

Vicepolitimesteren oplyste at der ville ske en målrettet forvaltningsretlig undervisning/instruktion som skulle omfatte samtlige de områder som er henlagt til arrestforvareren. Jeg anmodede om oplysning om hvorvidt denne undervisning/instruktion havde fundet sted. Jeg gik i øvrigt ud fra at arresthuset på baggrund af mine tilkendegivelser om den fremgangsmåde som skal anvendes med hensyn til meddelelse af afgørelser om besøg, siden inspektionen havde handlet i overensstemmelse hermed, men for en ordens skyld bad jeg om oplysning herom.

Arresthuset har oplyst at arrestforvareren har deltaget i et kursus med bl.a. undervisning i forvaltningsret arrangeret af kriminalforsorgen.

Arresthuset har endvidere telefonisk over for direktoratet oplyst at arresthuset siden inspektionen har sendt afgørelser som ikke giver parten fuldt ud medhold, direkte til den besøgende, og at afslaget ledsages af en begrundelse. I de sager hvor den indsatte har været involveret i sagen, sendes afgørelsen endvidere til den indsatte, dog typisk med en begrænset begrundelse idet man ønsker at undgå at oplyse den indsatte om karakteren af den besøgendes eventuelle registreringer i kriminalregistret.

Direktoratet har oplyst at direktoratet har påpeget over for arresthuset at den indsatte som part i sagen altid bør have meddelelse om afgørelsen, og at dette evt. kan ske mundtligt. Direktoratet har i øvrigt henholdt sig til arresthusets udtalelse.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Arresthuset oplyste under inspektionen at arresthuset havde nye regler om de indsattes brug af telefon under udarbejdelse, men at disse pga. ombygningen endnu ikke var færdige. I brevet af 12. april 2002 oplyste politimesteren at den nye husorden ville blive sendt til mig når den var færdig.

Hvis reglerne om de indsattes brug af telefon endnu ikke var udfærdiget, henstillede jeg til arresthuset at fremskynde arbejdet hermed og underrette mig om hvad der skete i den anledning.

Arresthuset har oplyst at arresthuset har fastsat regler om de indsattes brug af telefon i arresthusets husorden, og arresthuset har henvist til den vedlagte husorden. Heri er regler om adgangen for henholdsvis afsonere og varetægtsarrestanter til at telefonere.

Jeg tager til efterretning at der nu er udfærdiget regler om de indsattes adgang til at telefonere i arresthuset.

Af husordenen fra februar 2002 fremgik det at den indsatte måtte være forberedt på at arresthuset kun tillader telefonering til ”abonnenter, som vi forud har godkendt, jf. bekendtgørelse nr. 378, § 4, stk. 1 og 2” (telefonbekendtgørelsen). Jeg tilkendegav at jeg gik ud fra at det anførte skal forstås sådan at arresthuset i hvert enkelt tilfælde konkret vurderer om der er noget til hinder for at give tilladelse til at den indsatte (afsoner) telefonerer til den person som han/hun ønsker at ringe til, jf. straffuldbyrdelseslovens § 57, stk. 2, men for en ordens skyld bad jeg om oplysning herom. Jeg bemærkede i den for-

bindelse at der ifølge de gældende regler for afsoneres adgang til at telefonere ikke er nogen (generel) begrænsning i den personkreds som afsonere kan ringe til.

Arresthuset har bekræftet at arresthuset i hvert enkelt tilfælde vurderer om der er noget til hinder for at tillade en samtale med den abonnent som den indsatte ønsker at tale med.

Jeg har noteret mig denne bekræftelse.

Direktoratet har oplyst at direktoratet over for arresthuset har henstillet at reglerne om de indsattes brug af telefon i arresthusets husorden præciseres yderligere således at det klarere fremgår at de indsatte (afsonerne) efter straffuldbyrdelseslovens § 57, i det omfang det er praktisk muligt, har ret til at telefonere, men at denne ret kan begrænses hvis dette findes nødvendigt ud fra ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn, eller af hensyn til beskyttelse af den forurettede ved lovovertrædelsen. Direktoratet har endvidere henstillet at reglerne præciseres således at det fremgår at en varetægtsarrestants anmodning om at føre telefonsamtale med forsvareren i almindelighed imødekommes, og at den ikke påhøres eller aflyttes. Direktoratet har i øvrigt henholdt sig til arresthusets udtalelse.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Arresthuset har i arresthusets udtalelse oplyst at telefonordningen administreres på den måde at indsatte der anmoder om at telefonere, bliver skrevet på en liste, og at telefonsamtalen afvikles samme dag når personalet har tid til at overhøre samtalerne. Det hændes at der er så mange der vil telefonere, at de sidste må vente til næste dag, hvor de så står først på listen.

Jeg gør opmærksom på at der ikke er et ubetinget krav om at indsattes telefonsamtaler i arresthusene skal overhøres. Efter § 7 i telefonbekendtgørelsen påhøres eller aflyttes de indsattes telefonsamtaler i overensstemmelse med reglerne i straffuldbyrdelseslovens §

57, stk. 3. Efter denne bestemmelse påhøres eller aflyttes samtaler i lukkede institutioner medmindre dette ikke findes nødvendigt af de grunde der er nævnt i stk. 2 (ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn eller hensyn til beskyttelse af den forurettede ved lovovertrædelsen).

Ad punkt 6.6. Talsmandsordning

Da det af en delegationsskrivelse af 25. februar 2002 fra arrestinspektøren til arrestforvareren fremgår at arrestforvareren efter drøftelse med arrestinspektøren fastsætter regler efter talsmandsbekendtgørelsens § 8, gik jeg ud fra at arresthuset havde udfærdiget sådanne regler, og jeg bad om en kopi af reglerne. Hvis der ikke var udfærdiget regler, bad jeg om en udtalelse herom, herunder oplysning om hvornår de kunne forventes udstedt.

Arresthuset har vedlagt regler om talsmandsordningen.

Jeg har noteret mig at arresthuset nu har udfærdiget regler om talsmandsordningen i arresthuset.

Direktoratet har om indholdet af disse regler anført følgende:

” ...

Det fremgår heraf, at talsmand og suppleant vælges på et fællesmøde, der afholdes en gang i kvartalet, medmindre der ikke er stillet krav om valg af ny talsmand. Valg af talsmand og suppleant kan afholdes på andre tidspunkter, hvis begge er løsladt/overført i valgperioden. Valg af talsmand og suppleant foregår ved skriftlig afstemning, som kontrolleres af det tjenestegørende personale eller arrestforvareren eller dennes souschef. Drøftelser mellem talsmand eller talsmandssuppleant og arrestforvarer eller dennes souschef kan gennemføres når som helst og senest 3 hverdage efter anmodning om drøftelser er fremsat.

Det fremgår af straffuldbyrdelseslovens § 34, stk. 2, in fine, at valg af talsmænd og fællestalsmand foregår ved skriftlig, hemmelig afstemning, der kontrolleres af institutionen og repræsentanter for de indsatte i fællesskab.

Det fremgår af § 8, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 369 af 17. maj 2001 om gennemførelsen af medindflydelse for indsatte i kriminalforsorgens institutioner, at institutionens leder fastsætter nærmere regler om gennemførelsen af de indsattes medindflydelse. Det fremgår endvidere, at der skal fastsættes regler om antallet af talsmænd, hvor ofte der afholdes valg af talsmænd, om en eventuel fælles talsmand vælges af alle de indsatte eller af talsmændene, proceduren for valg af talsmænd og eventuelt fælles talsmand samt om kontrollen med disse valg, hvor ofte der normalt skal ske drøftelser mellem institutionen og talsmændene, og om talsmændenes drøftelser skal foregå med institutionens ledelse eller med de medarbejdere, der har ansvaret for de indsattes forhold på afdelinger (afdelingsafsnit), værksteder og undervisningshold.

Efter direktoratets opfattelse er det, der fremgår af arresthusets regler om talsmandsordning, således ikke tilstrækkeligt til, at kravene i straffuldbyrdelseslovens § 34, stk. 2, in fine, samt i bekendtgørelsens § 8 kan anses for at være opfyldt. Det bør således præciseres, at der skal være tale om skriftlig, hemmelig afstemning, og at også repræsentanter for de indsatte skal deltage i kontrollen heraf. Endvidere mangler der regler om hvor ofte, der normalt skal ske drøftelser mellem institutionen og talsmændene, idet det ikke er tilstrækkeligt, at det kan ske efter anmodning.

Direktoratet vil tilkendegive dette over for arresthuset og anmode om, at reglerne udbygges, således at kravene i straffuldbyrdelseslovens § 34 og bekendtgørelsens § 8 opfyldes.”

Jeg har noteret mig det oplyste og beder om kopi af reglerne når de er ændret i overensstemmelse med direktoratets tilkendegivelser.

Ad punkt 6.7. Avishold

Jeg noterede mig at udenlandske indsatte kan få aviser fra biblioteket i Tønder, herunder arabiske aviser. Jeg bad arresthuset om at oplyse nærmere om denne ordning og herunder oplyse om det der blev oplyst i svaret i spørgeskemaet og i forbindelse med direktoratets inspektion om to ugentlige leveringer uden beregning, fortsat var gældende.

Arresthuset har oplyst at ordningen med to ugentlige leveringer af arabiske aviser fortsat er gældende. Arresthuset har telefonisk over for direktoratet den 6. og 7. november 2003 oplyst at tyske aviser kan skaffes i Tønder hvis der er behov for det, hvilket sjældent er tilfældet. Det er derimod et problem at skaffe engelske aviser. Arresthuset har den 7. november 2003 indgået en aftale med biblioteket om at biblioteket opsiger et abonnement på et engelsk tidsskrift, og at abonnementet erstattes med et abonnement på en engelsk avis som vil være til rådighed for arresthuset.

Der er ikke oplysning om hvor lang tid efter udgivelsen denne avis vil være til rådighed for arresthuset.

Jeg har noteret mig det oplyste. Jeg henleder i øvrigt arresthusets opmærksomhed på muligheden for – når arresthuset får internetadgang – at udprinte aktuelle nyheder, herunder på andre sprog end engelsk, tysk og arabisk.

Jeg anmodede tillige arresthuset om oplysning om andelen af udlændinge i arresthuset (evt. i 2002) og om hvorvidt antallet af udlændinge sammenholdt med det jeg havde gengivet i rapporten, gav arresthuset anledning til at justere biblioteksordningen.

Arresthuset har oplyst at andelen af udlændinge i 2002 udgjorde 19,6% af belægget. Andelen af udlændinge har ikke givet arresthuset anledning til en justering af biblioteksordningen da det er arresthusets indtryk at de arabiske aviser ikke læses særlig flittigt. Ofte læses de slet ikke. Arresthuset har i tilslutning hertil oplyst at mange udenlandske indsatte vælger at holde sig orienteret via en tv-kanal fra deres eget sprogområde. Der er en eller flere skandinaviske, tyske, engelske, spanske, franske og tyrkiske kanaler, foruden de danske.

Direktoratet har henholdt sig til arresthusets oplysninger med bemærkning om at direktoratet ikke har yderligere kommentarer.

Jeg har noteret mig det oplyste. Da jeg forstår den ordning der er indgået med biblioteket vedrørende en engelsk avis, sådan at der er tale om at arresthuset foruden den arabiske avis abonnerer på denne avis, og da arresthuset kan skaffe aktuelle tyske aviser i byen som jeg går ud fra i givet fald stilles gratis til rådighed for de indsatte, foretager jeg mig ikke mere vedrørende arresthusets ordning med hensyn til udenlandske aviser. Jeg foreslår dog at arresthuset ved næste revision af husordenen indfører en orientering om den avisordning som arresthuset har.

Ad punkt 6.10. Euforiserende stoffer mv.

Ledelsen tilkendegav under inspektionen at det var ledelsens opfattelse at de nye regler i straffuldbyrdelsesloven om udgang ville give arresthusene flere problemer med indsmuglede stoffer i fremtiden. Jeg anmodede arresthuset om at oplyse nærmere om baggrunden for denne opfattelse.

Arrestinspektøren har oplyst at det er arresthusets opfattelse at jo flere udgange der finder sted, des flere problemer med forsøg på indsmugling af euforiserende stoffer vil der være.

Direktoratet har anført følgende:

”...

Direktoratet antager, at arresthusets bemærkning angår reglen i udgangsbekendtgørelsens § 37, stk. 3, hvorefter ’indsatte, der er egnet til anbringelse i åbent fængsel, men er anbragt i arresthus (Københavns Fængsler) efter straffuldbyrdelseslovens § 21, stk. 2 kan få udgang når de tidsmæssige betingelser i (udgangsbekendtgørelsens) § 36 er opfyldt’. Bestemmelsen indebærer, at en indsat, der er egnet til afsoning i åbent fængsel, men som udelukkende af kapacitetsmæssige grunde er anmeldt til afsoning i arresthus, kan få udgang efter udgangsbekendtgørelsens § 36, der ellers er møntet på indsatte i åbent fængsel.

Direktoratet bemærker i øvrigt til det af arresthuset anførte om lempelser i udgangsreglerne, at der siden indførelsen af straffuldbyrdelsesloven er sket en række skærpelser på udgangsområdet. Ved revisionen af udgangsbekendtgørelsen den 4. marts 2002 blev således blandt andet de tidsmæssige betingelser for uledsaget udgang til indsatte, der afsoner længerevarende straffe, skærpet, kredsen af personer, som indsatte kan afvikle weekendudgang til, og mulighederne for at afholde udflugter med overnatning blev indskrænket, og reaktionsmulighederne for så vidt angår udgangsmisbrug blev skærpet.”

Jeg har noteret mig det oplyste.

I husordenen er det anført at der vil blive indgivet politianmeldelse ved besiddelse af euforiserende stoffer og ikke-lægeordineret medicin uanset mængde. Da Politimesteren i Thisted under min inspektion den 26. september 2000 af Arresthuset i Nykøbing Mors oplyste at arresthusene formentlig snart ville blive pålagt fremover at anvende samme praksis som fængsler ved fund af hash, dvs. anvende disciplinærstraf ved fund af hash under 10 gram, medmindre der tillige findes regnskaber, eller der er andre særlige omstændigheder, anmodede jeg om oplysning om hvad der videre var sket vedrørende dette spørgsmål.

Direktoratet har oplyst at det ikke er tilkendegivet over for arresthusene at der som udgangspunkt alene skal anvendes disciplinærstraf ved fund af hash under 10 gram. Direktoratet er bekendt med at Rigsadvokaten overvejer anklagemyndighedens holdning til spørgsmålet om hvorvidt der i arresthusene alene skal anvendes disciplinærstraf i stedet for politianmeldelse.

Jeg har noteret mig det oplyste. Da jeg går ud fra at direktoratet har bedt om underretning om resultatet af Rigsadvokatens overvejelser, beder jeg direktoratet om at underrette mig når direktoratet har modtaget denne underretning fra Rigsadvokaten.

Ad punkt 6.13. Information af de indsatte

Under direktoratets inspektion blev det oplyst at arresthuset havde nedsat et regelsætsudvalg som ud over husordenen på daværende tidspunkt var i færd med at oprette mapper med løsblade til vejledning af henholdsvis indsatte og ansatte. Mapperne forelå i udkast og forventedes at kunne blive taget i brug pr. 1. maj 1997. I svaret på spørgeskemaet oplyste arresthuset at der på alle celler er et hæfte med (12 sider) information, og at det ville blive oversat til i hvert fald engelsk og tysk.

Jeg bad arresthuset om at oplyse om der (fortsat) findes andet informationsmateriale end husordenen (og de generelle vejledninger til anholdte m.fl. som direktoratet har udsendt på flere sprog). I bekræftende fald bad jeg om en kopi heraf.

Arresthuset har oplyst at ud over løbende information på de indsattes opslagstavler samt det generelle materiale som udsendes af direktoratet, findes der ikke andet materiale til de indsatte end husordenen.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad tillige arresthuset om at oplyse om husordenen og andet materiale er oversat, og i givet fald til hvilke sprog. Jeg henviste i den forbindelse også til bilag 3, s. 1 nederst, i direktoratets inspektionsrapport, hvoraf det fremgår at direktoratet under inspektionen tilkendegav at skriftlig information til de indsatte skal være tilgængelig på flere sprog. Jeg bad endvidere om oplysning om planerne med hensyn til oversættelse af den reviderede husorden når den forelå.

Arresthuset har oplyst at husordenen har været forsøgt oversat til engelsk og tysk, men at oversættelserne ikke er gennemført. Arresthuset har videre oplyst at husordenen er blevet revideret i flere omgange hvilket har gjort oversættelse vanskelig. Det er dog fortsat arresthusets plan at oversætte husordenen til hovedsprogene.

Direktoratet har henholdt sig til arresthusets oplysninger, herunder planen om at oversætte husordenen næste år.

Jeg har noteret mig det oplyste. (Direktoratet har efterfølgende den 17. december 2003 udsendt en generel henstilling til alle kriminalforsorgens institutioner om at oversættelse af husordenen til engelsk indgår i institutionernes overvejelser i forbindelse med planlægningen af den fremtidige ressourceanvendelse).

Ad punkt 6.14. Egne genstande og penge

Da det i husordenen var anført at kun tøj og penge er tilladt, gik jeg ud fra at arresthuset ikke i øvrigt havde fastsat regler efter bekendtgørelsens § 3 om udlevering af genstande. Jeg bad dog arresthuset om at oplyse om det var en korrekt antagelse.

Jeg anmodede endvidere arresthuset om en udtalelse vedrørende det forhold at de indsatte ikke kunne få udleveret andre genstande end tøj.

Arresthuset har oplyst at arresthuset har udarbejdet en vejledning vedrørende lovlige/ulovlige effekter for henholdsvis afsonere og varetægtsarrestanter som sendes til afsonere i forbindelse med indkaldelsen, ligesom den er anbragt på de indsatte opslags-tavle således at oplysningerne også er tilgængelige for indsatte der ikke er indkaldt af arresthuset. Endelig har politiet fået udleveret vejledningerne bl.a. med henblik på at vejlede de personer som politiet bringer til arresthuset. Arresthuset har vedlagt en kopi af disse vejledninger.

Arresthuset har endvidere oplyst at den husorden som var gældende på tidspunktet for min inspektion, var behæftet med fejl idet de indsatte hele tiden har kunnet få udleveret effekter efter gældende regler om genstande. Arresthuset har i den forbindelse oplyst at

reglen i husordenen omhandlede genstande der må indføres ved besøg, og at fejlen nu er rettet.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad tillige arresthuset om at oplyse hvorvidt de radioer som arresthuset udlejer til de indsatte, indeholder cd- og/eller kassetteafspiller således at de kan anvendes til gengivelse af musik efter den indsatte eget valg. I bekræftende fald bad jeg arresthuset om at oplyse om de indsatte – trods ordlyden af husordenens (generelle) bestemmelse om udlevering af genstande – kan få tilladelse til at få udleveret cd'er og/eller kassettebånd.

Hvis radioerne ikke indeholder cd- og/eller kassetteafspiller, bad jeg – i lyset af det anførte i vejledningens pkt. 8 om at cd-afspillere og båndoptagere uden mikrofon normalt bør kunne udleveres – arresthuset om at overveje at udskifte radioerne til radioer som indeholder cd- og/eller kassetteafspiller, og at underrette mig om resultatet af overvejelserne.

Arresthuset har oplyst at de radioer som hidtil er blevet udlejet til de indsatte, ikke kan afspille cd'er eller kassettebånd. På baggrund af et notat af 29. juli 2003 fra direktoratet har arresthuset erfaret at arresthusene bør tilbyde de indsatte mulighed for at høre musik efter eget valg, og arresthuset har derfor efter inspektionen indkøbt 30 ministereoanlæg med separate højttalere, cd-afspiller, kassetteafspiller/optager uden indbygget mikrofon og am/fm radio som blev leveret i uge 38 2003. Arresthuset har tilføjet at husordenen vil blive revideret i forbindelse med ibrugtagningen af de nye stereoanlæg.

Direktoratet har henholdt sig til arresthusets oplysninger med bemærkning om at direktoratet ikke har yderligere kommentarer.

Jeg har noteret mig det oplyste og beder om kopi af det omtalte notat.

Det fremgår af de ovenfor nævnte vejledninger at der ikke kan medbringes kassettebånd og cd'er.

Da arresthuset nu har ministereoanlæg med kassette- og cd-afspiller, går jeg ud fra at de indsatte nu kan få udleveret kassettebånd og cd'er, og at arresthusets i forbindelse med ovennævnte revision af husordenen tillige vil ændre disse vejledninger.

Hvis jeg havde ret i at arresthuset ikke havde fastsat regler om udlevering af indsattes egne genstande ud over det anførte i husordenen, bad jeg tillige om direktoratets bemærkninger hertil. Jeg henviste til at institutionens leder efter genstandsbekendtgørelsens § 3 skal fastsætte regler, og at disse regler ifølge vejledningens pkt. 8 skal fastsættes på baggrund af de hensyn der er nævnt i vejledningens pkt. 1.

Arresthuset og direktoratet har henvist til det ovenfor anførte vedrørende den af arresthuset udarbejdede vejledning om lovlige/ulovlige genstande.

Jeg har noteret mig at der er udarbejdet en vejledning om tilladte genstande i arresthuset. Jeg har endvidere noteret mig at vejledningen indeholder oplysninger om stort set alle de forhold der er nævnt i pkt. 8 i vejledningen til genstandsbekendtgørelsen hvorefter institutionernes regler bør indeholde retningslinjer om nærmere angivne forhold. Jeg går ud fra at arresthuset vil sammenholde de interne retningslinjer med pkt. 8 i vejledningen og tilføje oplysning om de (få) ting der mangler i de interne regler.

Ad punkt 8. Gennemgang af rapporter

Da min anmodning om udlån af disciplinærsager også omfattede eventuelle sager som måtte være blevet behandlet efter bestemmelsen i § 6 i disciplinærstrafbekendtgørelsen, og jeg ikke havde fået sådanne sager, gik jeg ud fra at arresthuset ikke havde behandlet

sager efter denne bestemmelse i den periode som min anmodning om udlån af sager omfattede. For en ordens skyld bad jeg dog arresthuset om at oplyse om dette var en korrekt antagelse. I benægtende fald bad jeg arresthuset om at sende mig de sager som arresthuset havde behandlet i perioden.

Arresthuset har bekræftet min antagelse.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 8.1.2. Forhørselleanbringelse

Jeg gik ud fra at forhørselleanbringelsen i begge sager skete på grundlag af kollusionsfare, men bad dog arresthuset om at oplyse om det var en korrekt antagelse.

Arresthuset har bekræftet dette.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg anmodede desuden arresthuset om at oplyse hvorvidt der blev forholdt i overensstemmelse med disciplinærstrafbekendtgørelsens § 3, stk. 3, hvorefter den indsatte så hurtigt som muligt skal orienteres om begrundelsen for anbringelsen i forhørselle og have lejlighed til at udtale sig. Jeg bad samtidig arresthuset om at vedlægge eventuelle notater herom.

Arresthuset har oplyst at det er sædvanlig praksis at orientere de indsatte om årsagen til forhørselleanbringelsen, men at der ikke har været gjort notat om denne orientering. Arresthuset har telefonisk bekræftet at der ikke er orienteret om adgangen til at udtale sig.

Direktoratet har oplyst at direktoratet har meddelt arresthuset at det er beklageligt at arresthuset ikke har orienteret de indsatte om adgangen til at udtale sig. Direktoratet går ud fra at arresthuset for fremtiden vil gøre notat på sagen om at reglen i bekendtgørelsens § 3, stk. 3, er overholdt.

Idet jeg lægger til grund at der i de konkrete sager er forholdt i overensstemmelse med arresthusets praksis, er jeg enig i at det er beklageligt at der ikke fuldt ud er forholdt i overensstemmelse med disciplinærstrafbekendtgørelsens § 3, stk. 3. Jeg har noteret mig at direktoratet har gjort arresthuset bekendt med direktoratets opfattelse. Også jeg går ud fra at arresthuset fremover vil gøre notat om overholdelse af nævnte bestemmelse.

Ad punkt 8.1.8.1. Protokollen

Jeg anmodede arresthuset om at oplyse om den protokol der anvendes i arresthuset.

Arresthuset har oplyst at protokollen er et ringbind hvor hver enkelt side nummereres, og sider som ikke er helt udfyldte, forsynes med en lodret streg fra sidste sætning. Direktoratet har udtalt at direktoratet ingen bemærkninger har hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

De underliggende notater til de to forhørsnotater er ligesom forhørsnotaterne påført et sidetal (eller nummerering), og to andre rapporter om henholdsvis magtanvendelse og frivillig udelukkelse fra fællesskab som jeg modtog sammen med de andre sager, har ligeledes sidetal. Arresthuset ses således at anvende én protokol til alle sagstyper, dvs. også til andre sager end disciplinærsager. Jeg bad om direktoratets bemærkninger hertil.

Direktoratet har udtalt at direktoratet ingen bemærkninger har til at der anvendes én protokol til alle sagstyper, forudsat at der anvendes fortløbende paginering, jf. disciplinærstrafvejledningens punkt 10.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 8.1.11. Konfiskation

Jeg anmodede arresthuset om at oplyse hvad der skete med de fundne genstande i de to sager, og vedlægge eventuelle notater herom.

Arresthuset har oplyst at de fundne genstande er overgivet til politiet sammen med rapporter. Der er gjort notat herom. Arresthuset har oplyst at arresthuset nu har indført den praksis at arkivere anmeldelser til politiet med angivelse af de effekter som vedlægges.

Direktoratet har oplyst at direktoratet har meddelt arresthuset at det i alle tilfælde skal fremgå af notat til forhørsprotokollen hvorledes der forholdes med genstande der inddrages i forbindelse med afholdt forhør.

Jeg har noteret mig det oplyste og går ud fra at arresthuset fremover (også) i forhørsnotatet gør notat om hvad der er sket med inddragne genstande.

Ad punkt 8.1.12. Kompetence

Jeg gik ud fra at der ikke ud over i den delegationsskrivelse som arrestinspektøren har udfærdiget, internt (skriftligt) var fastsat retningslinjer for udøvelsen af disciplinær-

myndigheden, men for en ordens skyld bad jeg om oplysning herom og i givet fald kopi heraf. Jeg bad endvidere om at få oplyst hvilket tilsyn institutionens leder fører med disciplinærstrafområdet.

Arrestinspektøren har bekræftet at der ikke findes yderligere regler på området. Arrestinspektøren har endvidere oplyst at han – der tiltrådte embedet den 1. juli 2003 – ikke har foretaget tilsyn på området, men at formen for et sådant tilsyn såvel som behovet for udfærdigelse af retningslinjer på områderne er under overvejelse. Overvejelserne vil være tilendebragt inden udgangen af året.

Direktoratet har henholdt sig til det af arrestinspektøren anførte og har anmodet om at blive orienteret om resultatet af de nævnte overvejelser når de er tilendebragt.

Jeg har noteret mig det oplyste og beder ligeledes om at blive orienteret om resultatet af de nævnte overvejelser.

Jeg anmodede arresthuset om at oplyse hvem der traf afgørelsen om forhørsclleanbringelse i de to sager, og hvornår det skete, samt om – og i givet fald hvornår – der skete underretning hvis beslutningen om forhørsclleanbringelse var truffet af en funktionær efter bekendtgørelsens § 3, stk. 2.

Arresthuset har oplyst at beslutningen om forhørsclleanbringelsen den 1. januar 2002 blev truffet af en fængselsfunktionær, og underretning skete næste dags morgen ca. kl. 8. Beslutningen om forhørsclleanbringelse den 21. november 2001 blev truffet af arrestforvareren hvorfor underretning ikke var nødvendig.

Direktoratet har udtalt at direktoratet ingen bemærkninger har hertil.

Med den bemærkning at jeg går ud fra at der (i den indsattes journal) er gjort notat om forhørsclleanbringelsen og underretningen herom i det ene tilfælde, har jeg noteret mig det oplyste.

Ad punkt 8.2.2. Udgangsbeviset

Jeg anmodede arresthuset om at oplyse om der i de 4 tilfælde hvor der blev givet tilladelse til weekendudgang til familie (i et tilfælde forlænget med en dag), var tale om tilladelse til regelmæssig udgang, jf. udgangsbekendtgørelsens § 38, stk. 1. Jeg anmodede tillige arresthuset om at oplyse hvilken bestemmelse – ud over § 35 – udgangen i de 4 andre tilfælde blev givet efter.

Arresthuset har bekræftet at der i de 4 tilfælde var tale om tilladelse til regelmæssig udgang, jf. udgangsbekendtgørelsens § 38, stk. 1.

Vedrørende de 4 andre tilfælde har arresthuset oplyst at udgang i 3 af tilfældene ud over bestemmelsen i § 35 blev bevilget efter udgangsbekendtgørelsens § 40, stk. 1. Af denne bestemmelse fremgår det at der til indsatte der ikke har fået tilladelse til regelmæssig udgang, lejlighedsvis kan gives udgang med henblik på besøg hos bestemte personer, jf. § 35, stk. 1 og 2. Den fjerde udgang er bevilget af et andet arresthus idet den indsatte var midlertidigt overflyttet til Arresthuset i Tønder for at deltage i et eksamensforløb ved VUC i Tønder. Arresthuset formoder at hjemmelen var § 56.

Direktoratet har henholdt sig til det som arresthuset har oplyst, men har dog anført at direktoratet ingen bemærkninger har til den sidste udgang idet den er bevilget af Arresthuset i Kalundborg.

Med den bemærkning at jeg går ud fra at arresthuset fremover vil anføre den bestemmelse som – ud over udgangsbekendtgørelsens § 35 – er grundlaget for den meddelte udgang, har jeg noteret mig det oplyste.

Ad punkt 8.2.3. Sagsbehandlingsregler og begrundelse

Jeg anmodede arresthuset om at sende mig en kopi af de notater som jeg gik ud fra var udfærdiget i henhold til udgangsbekendtgørelsens særlige sagsbehandlingsregler.

Arresthuset har vedlagt udskrifter af de indsattes personjournaler fra perioden hvor udgangene fandt sted. Ved gennemgang af udskrifterne har arresthuset konstateret at bestemmelserne i § 25 ikke er opfyldt.

Direktoratet har henholdt sig til det som arresthuset har oplyst, med bemærkning om at direktoratet dog finder det beklageligt at arresthuset ikke har overholdt sagsbehandlingsreglerne i udgangsbekendtgørelsens § 25. Direktoratet har oplyst at direktoratet samme dag har meddelt arresthuset dette og henstillet at arresthuset fremover er opmærksom på at overholde denne bestemmelse.

Jeg er enig i at det er beklageligt at arresthuset ikke har overholdt udgangsbekendtgørelsens § 25. Jeg har noteret mig at direktoratet har gjort arresthuset bekendt med direktoratets opfattelse og henstillet at bestemmelsen fremover overholdes. Idet jeg henviser til det anførte i min rapport om notatpligten efter udgangsbekendtgørelsens § 26 i tilfælde hvor der fastsættes vilkår og afgørelsen som følge deraf ikke kan anses for fuldt ud imødekommet, går jeg ud fra at arresthuset også fremover gør notat efter § 26, stk. 1, i sådanne sager.

Ad punkt 8.2.4. Høring af anklagemyndigheden

Jeg bad arresthuset om at oplyse hvorvidt der i nogen af sagerne havde været foretaget høring af anklagemyndigheden før der blev givet tilladelse til udgang.

Arresthuset har oplyst at der ikke har været foretaget høring af anklagemyndigheden i de 11 udgangssager.

Direktoratet har henholdt sig til det som arresthuset har oplyst. Direktoratet har supplerende oplyst at der i de sager vedrørende udgang til familien som fra starten er behandlet af Arresthuset i Tønder, ikke var pligt til høring af anklagemyndigheden idet de pågældende to indsatte mødte til afsoning i arresthuset fra fri fod, jf. udgangsbekendtgørelsens § 15, stk. 2, nr. 1.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 8.2.5. Udgangsdokumentation

Jeg bad arresthuset om en udtalelse vedrørende dokumentationskravet i udgangsbekendtgørelsens § 35, stk. 3 (hvorefter der i forbindelse med hver enkelt udgang for at besøge bestemte personer skal indhentes bekræftelse fra vedkommende på at besøget kan finde sted). Jeg bad samtidig om udlån af eventuelt yderligere materiale der kunne belyse sagernes behandling.

Arresthuset har oplyst at bekræftelsen fra udgangsadressaten i nogle tilfælde har været skriftlig og i andre mundtlig, f.eks. i forbindelse med besøg. Arresthuset har videre oplyst at skriftlige bekræftelser ikke er gemt, og der foreligger ikke yderligere materiale til belysning af sagernes behandling.

Direktoratet har henholdt sig til det som arresthuset har oplyst om at der har foreligget bekræftelse fra udgangsadressaten enten skriftligt eller mundtligt. Direktoratet finder det imidlertid beklageligt at arresthuset ikke har udfærdiget notat om at bekræftelse har foreligget. Direktoratet har meddelt arresthuset dette.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 8.2.6. Kompetence

Jeg gik ud fra at der ikke ud over i delegationsskrivelsen af 25. februar 2002 internt (skriftligt) var fastsat retningslinjer for udøvelsen af myndigheden til at behandle udgangssager, men for en ordens skyld bad jeg om oplysning herom og i givet fald kopi heraf. Jeg bad desuden om at få oplyst hvilket tilsyn institutionens leder fører med udgangsområdet.

Arrestinspektøren har bekræftet at der ikke internt er fastsat retningslinjer for udøvelsen af myndigheden til at behandle udgangssager.

Arrestinspektøren har endvidere oplyst at han ikke har foretaget tilsyn på området, men at formen for et sådant tilsyn såvel som behovet for udfærdigelse af retningslinjer på områderne er under overvejelse. Overvejelserne vil være tilendebragt inden udgangen af året.

Direktoratet har henholdt sig til det af arrestinspektøren anførte og har anmodet om at blive orienteret om resultatet af de nævnte overvejelser når de er tilendebragt.

Jeg har noteret mig det oplyste og beder ligeledes om at blive orienteret om resultatet af de nævnte overvejelser.

9. Opfølgning

Jeg afventer underretning mv. vedrørende punkterne 3.2., 3.3., 3.4., 6.6., 6.10., 6.14., 8.1.12. og 8.2.6.

10. Underretning

Denne rapport sendes til arresthuset, Politimesteren i Tønder, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Folketingets Retsudvalg og de indsatte i arresthuset.

Lennart Frandsen
Inspektionschef